

LIN CSÁSZÁR MEGMÁSSZA A NAGY HEGYET

SÜKÖSD MIHÁLY

A zárt, fekete autó megállt a ház előtt. A behúzott fék csikorgására a kislány kipattant rácsos ágyából.

— Anyu!

Az asszony az ágy fejénél várakozott.

— Nem hallottál három rövid dudaszót? — A kislány sebesen öltözködött.

— Mintha hallottam volna.

— Nem áll autó a ház előtt?

— Nem tudom — mondta az asszony. — Merthogy az álmodat vigyáztam, parányom.

— Jaj nekem! — A kislány összemarkolta és anyjának nyújtotta hátközépig érő, aranyszőke haját. — Már megint hagyta elaludni. Ne húzd úgy, fáj! Jaj istenem!

A második varkocs befonásánál tartottak, amikor a két férfi megállt az ajtóban.

— Kis virág — mondta aggodalmasan az egyik, akinek tojás alakú, halvány arcán nem nőtt szőr, s kabátja csak csuklóig, nadrágja viszont bokáig takarta szálkás végtagjait. — Elkészünk.

— Tessék? — kérdezte a kislány.

A csupasz arcú riadtan elhallgatott, társára nézett. — A reggel a cselekvő értelem ideje — vette át a szót a köpcös, nagy erejű férfi, akinek homloka máris izzadtan ragyogott. — Gondolatunk ilyenkor fial kettőt, néha hármat is, ha a forradalmi akarat támogatja.

— Igaz — bólintott a kislány, a varkocsaiba font piros szalagot ellenőrizve. — Megvetem magam a késésért. Anyu!

Az asszony letérdelt, csokorra kötötte az apró cipők szalagját.

— A fogadat is mosd meg, parányom.

— Csepp Bölcsesség — mondta szelíden a köpcös. — Reggeli gondolatunk halvány gyakorlatot szül, ha tovább veszteglünk.

A kislány letörülte szájáról a fogkrémet, kifelé indult. Az asszony megállt az ajtóban. — Hol ebédelsz, verebem? — kérdezte aggódón. — Mikor érsz haza?

A kislány felágaskodott, átkarolta anyját, kétoldalt arcon csókolta. — Mindig csak az evésről beszélsz, anyu! — A szórtelen férfi kitérte az ajtót. A kislány visszafordult.

— Tudja, mi a dolga estig, polgártársnő?

— Tudom, polgártársnő — felelte az asszony.

— Átvette a második tizennégy tézist?

— Átvettem.

— És remélhetőleg nem ejt hibát? — kérdezte szigorúan a kislány.

— Igyekezni fogok — mondta az asszony.

— Tudja, hogy ez az utolsó alkalom?

— Tudom — mondta az anya.

A kislány elhelyezkedett a hátsó ülésen. — Este fél hétkor gyere, József — mondta a mellette ülő köpcösnek. — Tárgyilagos foglalkozást kérek. Háromnegyed órásat.

— Nem lesz kevés?

— Nem — mondta a kislány. — Ötödik napja nem veszi be a téziseket. Ez az utolsó alkalom. Vigyázz, a negyedik oldal második sorában mindig ellentétet mond ellentmondás helyett.

— Majd vigyázok — ígérte József.

A fekete autó sebesen kanyargott a forgalmas mellékutcákon, amelyek megszokott, reggeli békéjét csak szórványosan háborgatták a távoli géppuskaszorozatok. A szórtelen férfi kiért a főútvonalra, félrerántotta a kormányt, és káromkodott.

— Állj meg, Károly! — kiáltott a kislány. — És vigyázz a szádra, szépen mondom.

Kart karba öltve két tucat fiatalember torlaszolta el az úttestet.

— A hajnal fényesebb az éjszakánál, öklünk erősebb a hiénák laza fogánál — kiáltott vezetőjük, egy tizenhárom év körüli, szép arcú, fekete suhanc.

— A hajnalnál csak az elmélet vakítóbb — kiáltott a huszonnégy fiú. Körülvették a kocsit, ajtaját rázták, motorházát téglával verték. József lecsavarta az ablakot.

— A hajnalnál vakítóbb elméletet alkalmazni kell — mondta sietősen. — Nyissatok utat, polgártársak, nem látjátok, kit viszünk?

— Igazolványt! — mondta komoran a fekete fiú.

— A bölcsesség parányát visszük — mondta József. — Mutasd magad, polgártársnő!

A kislány felállt a hátsó ülésről, mosolygott. A huszonnégy fiú mélyen meghajolt.

— Világosságot kívánunk, Csepp Bölcsesség — köszönt áhítatosan a szép arcú vezér.

— Világosságot nektek is — viszonzta üde hangján a kislány. — Nem fecsérletek feleslegesen a munkás reggel óráit?

— Szolgálatban vagyunk, Csepp Bölcsesség — mondta a fekete fiú. — És huszonkétszeres figyelemmel ellenőrzzük, hogy látni sikerült korai szorgalmadat.

— Szevasztok, srácok — intett a kislány. Károly begyújtotta a motort, a kocsit ment tovább. Az épület előtt a négyszögletes tér üres volt, a kapuban két tizennégy éves, géppisztolyos katona őrködött.

— Mióta vigyáztok? — a kislány megállt az első ór előtt, tetőtől talpig végigmustrálta.

— Tegnapelőtt este óta, Csepp Bölcsesség.

— Kinőtt a szakállad, katona polgár — a kislány lábujjhegyre állt, kisujját végighúzta az ór merev arcán.

— Nem óhajtottam beretválkozással elterelni a figyelmemet — vá-

laszolt fegyelmezetten a katona. — A szükségemet is visszatartottam. Korai szakállam amúgy is gyenge minőségű.

A kislány összevonta szemöldökét. — Hányan másztak ki az ablakon?

— Csak hárman, Csepp Bölcsesség — mondta a második ór.

— Lelőttétek őket?

— Nem álltak meg — mondta az első ór.

— Biztos, hogy nyitott szemmel vigyáztatok?

— Tegyel próbát, Csepp Bölcsesség — mondta a második.

— Milyen színű az éj? — érdeklődött a kislány.

— Fekete — mondta az első katona.

— Milyen színű az ellenség?

— Fekete — mondta a második.

A kislány bólintott. — Akkor hogyan különböztetik meg az éjszaka menekülő ellenséget természetes közegétől, az éjszakától?

A két katona lopva összenézett.

— Nagyon figyeltem — mondta az első.

— Mind a hármat lelőttük — mondta a második.

— Rossz — mondta a kislány. — Elfelejtettétek a szerkezeti különbséget a fekete éjszaka és a fekete ellenség között. Elfelejtettétek, vagy meg sem tanultátok.

Kinyitotta a kaput. — Beszéljess velük, József — szólt hátra mentében. — Aztán menjenek tanfolyamra.

— Másodfokúra?

A kislány töprengett. — Harmadfokúra. Nagyra nyíljon a szemük, hogy meg tudják különböztetni a feketét a feketétől.

A tágas tanterem padlóján még látszott a kihurcolt padok világos csíkja. Az egyik sarokban összetört, fekete tábla hevert, a másikkól lépcső vezetett az emeletre. A kislány megmarkolta a karfát, féloldalra billent fejjel figyelt fölfelé.

— Nem hallok semmit.

— Harmadik napja vannak fent — mondta Károly.

— Sötétben? — kérdezte Csepp Bölcsesség. — Létükre szabott, átláthatatlan sötétben?

— Meghiszem azt — mondta Károly. — Minden ablakot beszegezünk.

— Nyisd ki az ajtót — parancsolta a kislány. Nekiiramodott a lépcsőnek, megállt a nyitott ajtóban.

— Démonok! — kiáltott csengő hangon. — Döglegyek! Fekete farkúak! Ökörpofájúak!

Fejét kecesen vállára hajtva fülelt. Az ajtó mögül hang sem hallatszott.

— Bűzös fantomok! — eresztette jókedvű, vékony hangját a sötét ajtórésbe a kislány. — Nem halljátok? Mócsingos fülűek! Bőregerek!

Bentről nyögés hallatszott. A kislány meredten fülelt, csak a varkocsaiba font piros szalag remegése tanúsította figyelmét.

— Károly! — kiáltott türelmetlenül.

A csupasz arcú férfi bement az ajtón, összecsapta hosszú tenyerét.

— Kifelé!

A kislány leszaladt a lépcsőn, a terem szélén lekuporodott, térdére húzta szoknyácskáját, és várt. Odafent, az ajtóban két fiatal tántorgó férfi jelent meg, övig nyitott ingben. Egy ütemre kapták arcuk elé tenyerüket, szemüket dörzsölték a napfényben.

— Lefelé, tanár urak — sürgette Károly.

A két férfi egymásba kapaszkodva lebotorkált a lépcsőn.

— Ide, ide, ártalmasok — csilingelt, az üres terem közepére mutatva a kislány.

Újabb férfiak jelentek meg a lépcsőn.

— Egy, kettő, három, négy — számolt a kislány. — Tizenkilenc, húsz, huszonegy... József!

— Nyolcas sorokba fejlődjétek! — parancsolta József. — Alacsonyak előre, magasak hátra.

Az összekapaszkodott, ingadozó férfiak nyolcas sorokba álltak.

— Te ott, kecskeszájú, ne bújj el, gyere előre — a kislány gépelt listát vett elő szoknyácskája zsebéből. — Te is, sunyi törpe, látlak ám, mars ide... Még hárman hiányoznak, igaz?

József bólintott.

— Miért nem jön le a három kígyófogú? — kérdezte a kislány.

A nyolcas rendben sorakozott férfiak hallgattak.

— Miért nem jönnek le az elvbarátaitok? — eresztette ki dallamos hangját a kislány. — Téged kérdezlek, harmadik sorban balról az első.

A foglyok mocorogtak, mormolva számlálták magukat.

— Mert nem tudnak lejönni, polgártársnő — felelte a harmadik sorban balról az első. — Elfogyott az erejük.

— Az erejük? — kacagott gúnyosan a kislány. — Hát miért nem kérnek segítséget a halvány bőrű puttanyosoktól? A malachangú ördögöktől? Az újmódi renegátoktól? Téged kérdezlek, ötödik sorban jobbról a második.

A foglyok most már gyorsabban azonosították magukat. — Nem tudom, Csepp Bölcsesség — válaszolt a kérdezett. — Nem tudom, miért nem kérnek segítséget.

— Nem tudod? — gúnyolódott a kislány. — Hát mit tudsz? Ki teremtette a földet, a vizet, a tüzet, a levegőt?

— Lin császár teremtette a földet, a vizet, a tüzet, a levegőt — válaszolt azonnal az ötödik sorban jobbról a második.

A kislány legyintett. — Ezt akárki mondhatja — elindult a lépcső felé. — József, indítsd útnak őket.

Az ajtónyílásban Károly örködött. — Micsoda bűz! — A kislány orrához szorította pici zsebkendőjét. — Szaglotok, fantomok? — kiáltott a rossz illatú sötétbe. — Látlak ám benneteket! Látlak mindnyájatokat!

A fapadlón három öreg férfi feküdt.

— Vízet kérek — nyögte az egyik.

— A démon nem kér vizet — magyarázta Csepp Bölcsesség, szemét áterőszakolva a sötéten. — A démon nem szomjas.

— Nem vagyok démon — mondta a padlón heverő öregember. — Számítantanár vagyok, a vektoranalitikai tanszék docense. Inni kérek.

— Nyisd ki az ablakot — súgta a kislány. — Látom a férges szívét, de a szemébe akarok nézni.

— Nem lehet — súgta Károly. — Tudod, hogy beszögeztük.

A kislány szájába vette mutatóujját, tünődve szopogatta. — Láttok engem?

— Nem látunk — mondta a padlón fekvő másik öregember.

— Én viszont látlak benneteket — ujjongott a kislány. — Nem látom a halvány bőrötöket, de látom mögöttem a férges szíveteket. Te is számítantanár vagy?

— Fizikus — mondta a második hang. — Önálló tudományos kutató, akadémiai státusban.

— Nem hiszed, hogy három talicska habarccsal és akarattal felépítjük az erődöt?

— De elhiszem — mondta a hang a sötétből. — Ezt hiszem.

— Megejtett a frakciózó kerületi párttitkár? — kérdezte a kislány.

— Megejtett — mondta azonnal a hang.

— Együtt csaholtatok, hogy hat pud konyhasó nem kevesebb hat pud lencsénél?

— Együtt csaholtuk.

A kislány töprengett. — Mondd meg nekem, ha a hat meg a hat mennyiségét összeadjuk, létrejön-e új minőség?

A sötétség hallgatott.

— Létrejön-e új minőség? — kérdezte türelmetlenül a kislány.

— Ha kizárásos alapon kívánok kérdéssedre válaszolni... — kezdte óvatosan a hang.

— Azonnal válaszolj, igen vagy nem? — kiáltott Csepp Bölcsesség.

— Igen — mondta némi szünet után a hang.

A kislány felsóhajtott. — Feltártad magadat — mondta megnyugvással. — Már majdnem hittem neked. Leleplezted magad. Természetesen nem jön létre. A holnapi vonattal utazzanak — mondta Károlynak. — Mind a négyen.

Dúdolva ment át az üres termen, amelynek csak nehéz verejtékszaga őrizte az imént nyolcas sorokban tömörült férfitesteket, éppen kilépett a kapun, amikor keshedt öregember állta útját.

— Van egy perced a számomra, kislányom?

Csepp Bölcsesség az öreg poros szakállára emelte ibolyakék szemét, és azonnal megállt. — Kezét csókolom, tanító bácsi — köszönt illedelmesen. — Mit tetszik parancsolni?

— Én tanítotlak az egyszeregyre — mondta az öregember. — Harminckét éve vagyok tagja a pártnak. Miért csináltatok ezt velem?

A kislány szíromfehér arca lassan lángba borult.

— Én nem csináltam semmit, tanító bácsi — felelte zavartan. — Igazán nem csináltam semmi rosszat.

— Három hete fekszem egy pincében, ahol a fejemre csepeg a víz — mondta az öregember. — Ezredbiztos voltam a hosszú hadjáratban, négyszer sebesültem meg. Rosszra tanítotlak, kislányom?

A kislány tűnődve beszopta alsó ajkát. — Nem tudom — felelte őszintén. — Én akkor ideológiailag még nagyon fejletlen voltam. De ne tessék kislánynak hívni, mert nem az a beosztásom.

— Két hónapja nem láttam a feleségemet — az öregember mutatóujjára csavarta szakállát. — Emlékszel tanító nénire?

— Jól emlékszem tanító nénire — mondta a kislány. — Finom mazsolás kalácsot sütött, és ő igazította meg a hajamban a szalagot, mert rendszerint kibomlott délutánra.

— A fiamat táborba zárták — az öregember egyre görcsösebben csavarta szakállát. — Búzós leheletű sakál fia ne fertőzze a levegőt. Búzós leheletű sakál vagyok én, kislányom?

A kislány ezúttal oly mélyen eltöprengett, hogy márványsíma homlokára két kemény vízszintes redő ült ki. — Nem tudom — mondta végül. — De azt tudom, hogy ne tessék engem kislánynak hívni, anyu

sem hívhat így, mert ellentétes a beosztással. És azt is tudom, hogy tanító bácsi fia nem járt rosszul, mert szorgalmas parasztok közt szabadulhat meg alkata fogyatékoságaitól. A déli tanfolyamra került?

— A keletre.

— Hiszen az csak huszonnyolc hónapig tart — örvendezett a kislány. — Ha derekasan dolgozik, utána még beolvadhat a közös akaratba.

Az öregember lehunyta szemét.

— Azért ne tessék elkeseredni, tanító bácsi — mondta gyorsan, a szakáll remegésétől elijedve a kislány. — Talán még segíthetünk. Azt tetszene megmondani nekem, tanító bácsi szerint Lin császár mennyi idő alatt mászta meg a nagy hegyet?

— Tessék? — kérdezte az aggastyán.

— Azt kérdelem, tanító bácsi szerint igaz-e, hogy Lin császár fertályóra alatt megmászta a nagy hegyet, kitűzte a csúcsra a jövőbe intó zászlót, majd egészségben alábocsátkozott?

Az öregember lassan a földre ereszkedett, és karjára hajtotta fejét. — Nem tudom.

— Ne tessék azonnal válaszolni — könyörgött a kislány. — Tessék kicsit gondolkodni. Hiszen tanító bácsi együtt menetelt Lin császárral.

— Nem tudom — ismételte az öregember. — Akkor nem voltam ott. Lehet, hogy így történt, de nincsenek bizonyítékaim.

— Bizonyítékai? — A kislány kétségbeesetten az öregember mellé kuporodott. — Miféle bizonyítékok? Hiszen mindenki tudja. Az egész ország tudja.

Az öregember szomorúan vállat vont.

— De én nem láttam — mondta bocsánatkérően. — Lehet, hogy így történt, de nem mondhatom biztosra, mert nem láttam.

A kislány olyan mélyre hajtotta aranyzóke fejét, hogy mindkét piros hajszalagja előreesett. — Majd megszakad a szívem — suttogta. — Szegény, jó tanító bácsi! Aki olyan okosan tanította az egyszerűget — ibolyakék szemében két kövér könnycsepp jelent meg. — A holnapi vonattal!

József és Károly közrefogta az öreget.

— Ne engedj! — kiáltott a tanító. — Segíts, kislányom!

A kislány könnyes szemmel, értetlenül meredt az öregember hamuszín arcára. — De hiszen segítünk! — elsírta magát. — Hiszen tanfolyamra tetszik menni! Már holnap reggel indulni tetszik — hangja zokogásba fulladt.

— Miért csináltok ilyet? — az öreg tanító lassan feltápázkodott, leverte nadrágjáról a homokot. — Pusztítsatok el, eleget éltem, nem tartozom senkinek. De magatokat is elpusztítjátok. Elpusztul minden.

A kislány letörülte könnyeit. — Dehogy — magyarázta türelmesen. — Nem pusztul el az akarat. Ezt csak tetszik tudni: pusztítunk, mert a pusztulásból támad az új, magasabb akarat, mind a szerves, mind a szerves világban.

— Szomjas vagyok — mormolta az öregember, és a kőfal felé fordult.

— Vegyétek ölbe — mondta gyengéden a kislány. — Óvatosan fogjátok. Adjatok inni neki.

A fekete autó útnak indult, kanyargott, megállt.

A hajlék bejáratában küldöttség várakozott. Négyen voltak: az igazgató, egy tizenkét esztendőös nevelő, egy három év körüli kislány, s egy öthónapos csecsemő.

— Jó napot kívánok — mosolyodott el a kislány.

— Isten hozott, Csepp Bölcsesség — köszönt a küldöttség.

— Hogy megy a sorotok, hajlékosok? — kérdezte vidáman a kislány.

— Lélegzünk, dolgozunk, elmélkedünk, szimatolunk — válaszolt a négytagú küldöttség.

— Jaj de jaj de jó! — kiáltott Csepp Bölcsesség, s pipaszár lábát nyakába kapva beszaladt a hajlék kapuján. A terem közepén narancs-szín bársonnyal takart szónoki emelvény húzódott, az emelvénnel szemközt három tömött oszlopban sorakoztak a hallgatók. Az egyikben körülbelül harminckilenc három és hat év közti óvodás foglalt helyet, a másikat mintegy negyvenhét egy és három év közti napközis képezte, míg a harmadikban hozzávetőleg ötvenhárom egy éven aluli csecsemő csoportosult, nyolcas sorokban, kart karba fűzve.

A kislány kedvtelve legeltette szemét az üde látványon, majd egyetlen ugrással az emelvényen termett, és megkocogtatta a mikrofont.

— Jó napot, hajlékosok — kiáltott örömtől repeső hangon.

— Isten hozott, Csepp Bölcsesség — adta vissza a köszöntést a hallgatóság.

— Kérdezzem-e, mi világítja be hajléktokat? — kérdezte incselkedő komolysággal a kislány.

— Lin császár esze világítja be hajlékunkat — fűjták vissza az óvodások, napközisek és csecsemők.

A kislány elégedetten meghimbálta piros szalaggal átkötött varkocsát. — Mire való az óvodás? — érdeklődött fuvolahangon. — Csak a vezérfarkas válaszoljon. Ki itt a vezérfarkas?

Az óvodások első sorából bogárszemű, négyéves kislány lépett elő, és mélyen meghajolt.

— Mire való az óvodás? — szólt le az emelvényről nyájasan a kislány.

— Hogy állampolgár legyen belőle — mondta elfogultan a bogárszemű vezérfarkas.

— Hogyan lesz belőle állampolgár?

— Ha megjárja, lábát nem kímélve, a Kanyargós De Kétségtelen Utat a Jó Jövőbe — válaszolt nekibátorodva a négyéves kislány.

— Továbbá? — firtatta a szónok.

— Négy hangra éneklí a Gonosz Fehér Ördög Gégéjét Fogom kantátáját — folytatta magabiztosan az óvodások vezérfarkasa —, amelyet Lin császár szerzett négyéves korában, bár ő nem járhatott óvodába az akkori viszonyok folytán.

— Továbbá?

— Örökösök, fülel, nevelőit kémléli, szüleit szaglássza, csak jóváhagyott felettesétől fogad el központi pecséttel hiteles tételt, megeszi ebédre a derék kölesfőzeléket, nem kér repetát, de hálásan veszi, ha felkínálja az óvónéni — válaszolt tárgyilagosan a bogárszemű.

A kislány bólintott. — Így gondoljátok, óvodások? — kiáltott üde hangján. — Hiszitek-e, valljátok-e?

— Mi azt hisszük és valljuk — felelte vidáman csicsergő kórusban a mintegy harminckilenc óvodás.

— És hol a csecsemők zümmögő tizedese? — fordította éber fejét a másik oszlop felé a kislány.

Az első sor bal szélén egy körülbelül nyolc és fél hónapos csecsemő üdvözlésre emelte jól táplált karját, és két bátor lépést tett az emelvény felé.

— Gömbölyödtök-e szorgosan, kis tizedes? — anyáskodott a kislány.

— Hajlékunk csecsemőállománya ötvenhárom főt számlál — felelte megfontoltan a tizedes, kinek nemét a szoros angolpólya nem árulta el. — Az elmúlt három hét során, azaz a legutóbbi nagygyűlés óta testsúlyunk átlagosan 22 dekagrammal, vagyis középértékben 4,8 százalékkal gyarapodott. A csoportból mindössze két főt kellett tanfolyamra küldenünk, betegség és egyéb okból történő mulasztás nem fordult elő.

— Kielégítő gyarapodás — biccentett a kislány. — Minek tudható be?

— Csoportunk rendszeresen tanulmányozza a téziseket — mondta az egészséges tizedes. — Naponta kétszer, összesítve három és fél órai időtartamban.

A kislány oly szaporán bólogatott, hogy félni lehetett, agyát hasznavehetetlenné zötykölti az öröm. — Könnyedén megválaszolhatod tehát, kik létünk legfőbb, habár tehetetlenül szitkozódó ellenségei?

— Az imperialistákkal egy testet alkotó modern revizionisták — felelte habozás nélkül az erőtől duzzadó csecsemő. — A szovjetek, indusok, négerék, cigányok, zsidók és a lézengő, gyökértelen értelmiségiek.

— Így vélték, csecsemők? — kérdezte Csepp Bölcsesség.

Az oszlop szótlán, megnyerő tapssal válaszolt.

— Jaj de elfáradtam — a kislány a hajlék kapujában guggolt, lábát tapogatta. — A sarkam is feltört. Vegyél fel!

Károly óvatosan felemelte, hosszú, szálkás karján meghimbálta, a nyakába ültette, úgy indult a távoli autó felé. Már erősen sötétedett, a távoli, égő épületek mulatságos fényjelekkel üzentek az égnek. Csepp Bölcsesség körülnézett, és lova füléhez hajolt.

— Tudod, Károly, ez olyan nehéz — suttogta bizalmasan. — Puha vagyok? Kemény vagyok? Ugy szeretném tudni, elégedett-e Lin császár a dialektikámmal.

Károly úgy meglepődött, hogy csaknem elejtette pihekönnyű lovasát. — Miket beszélsz, forrása az igazságnak — dohogta. — Te, aki Lin császár eszét hordozod köztünk, s méred ki számunkra felfogható adagokban.

A kislány két kezével megmarkolta lova halántékhaját. — Puhábban fogd a lábam — parancsolta indulatosan. — Nem ring kellően a derekam — hangja ellágyult. — Honnan tudod? Honnan tudjam, hogy valóban Lin császár magvait hintem szerteszt?

— Ne kísérts, Csepp Bölcsesség! — vacogta, szálkás testén ludbórt növesztve a ló. — Ne kételkedj bennem. Tudod, hogy híven szolgálok.

A kislány felágaskodott, és mindkét rózsaszín sarkát a ló csontos oldalába vágta. — Azonnal tegyél le! — követelte haragosan. — Te olyan buta vagy, Károly, hogy nem is értem, miért nem száll el az üres fejed! — Lent a földön lábujjhegyre ágaskodott, és beleakasztotta ibolyakék szemét a ló riadt tekintetébe. — Mikor tanulod meg, hogy gondolkodásunk gyakorlata folytonos kételkedés és bírálat önmagunk felől? Mikor tanulod meg végre, hogy a kukacos hitehagyottság annál kezdődik, aki azt képzei magáról, hogy híven szolgál?

— Semmit sem tudunk — mondta megbékélten a kislány, amikor újból helyet foglalt Károly nyakán. — Csak azt tudjuk, hogy vizsgálódunk kell és örködünk a szolgálaton. A szolgálat tartalma viszont gyakorlatunk folyvást változó feladata — megpaskolta a ló bozontos tarkóját. — Nehéz, ugye Károly? Persze hogy nehéz, még az én bölcseségemnek is. De ezért élünk.

Szendergett a kislány, amikor az autó megállt a ház előtt. Az üres kapuban József várakozott. A kislány gyors pillantást vetett a sötét ablakokra.

— Nem tanulta meg?

József szótlánul széttárta karját, kifelé fordította tenyerét.

— Holott türelmesen bántál velem? — firtatta a kislány. — Nem követtél lehetetlent?

— Nem ismered, Csöpp Bölcsesség? — kérdezte sértett öntudattal József. — Még a kés köszörelésének tézisének sem fogta fei az esze.

A kislány sóhajtott, belépett a házba, felcsavarta a villanyt. A konyha kőpadlója tisztán ragyogott, a mosogatóban egyetlen piszkos edény sem állt.

— Azt üzeni, hogy melegítsd meg a zöldborsót — mondta József. — Takarékon, fedő alatt. Csak utána edd meg az almáspitét. A faliszekrénybe tette.

— Köszönöm — mondta a kislány.

— Mielőtt lefekszel, mosd meg a lábad — folytatta József. — Friss lepedőt és vánkoscihát húzott fel neked.

— Nagyon köszönöm — mondta a kislány. — A keleti tanfolyamra került?

— A délire.

— Akkor holnap reggel — mondta a kislány. — Legyetek pontosak, többé nem késem el.

— Jó éjszakát — mondta Károly és József.

A kislány megmelegítette a zöldborsót, megette az almáspitét, hálóköntösbe bújt, megmosta a lábát, s a fürdőszobából jövet ellenőrizte apja, anyja és három testvére gondosan bevetett fekhelyét. Megcsóválta a fejét, átmászott ágya barátságos rácsain, karjába ölelte kedvenc barna mackóját, és a frissen húzott párnára hajtotta arcát.

— Lin császár — suttogta lehunytt szemmel. — A mai napot is köszönöm.

A nyitott, redőtlen ablakon bekandikáltak a csillagok, a csendes éjszakát csak elvétve támadta egy-egy szórványos, de céltudatos géppisztolysorozat. Lin császár átmászott az ablakon, és bíbor palástját összefogva, a rácsos ágy fölé hajolt.

— Ne félj — mondta a kislánynak. — Majd én betakarlak, ha lecsúszik a paplanod. De most gyere.

A kislány megfogta Lin császár száraz, erős kezét. Átmásztak a nyitott ablakon, elhagyták a néptelen, alvó várost. Derengett, amikor a hegy lábához értek. A császár nekivágott, s kemény kezét pillanatra sem engedve el, a kislány vele tartott.

— Hová megyünk?

— Megmásszuk a nagy hegyet — mondta Lin császár. A hegy kemény, sárga agyagból volt, nem nőtt rajta se fű, se fa.

— Sokáig megyünk még? — kérdezte egy idő után a kislány. Ren-

dezett utcáival, égő épületeivel a város már csak akkora volt, hogy beteríthette a tenyerével.

Lin császár megróvón pillantott hátra. — Azt én honnan tudjam?

Másztak, egyre csak másztak. eltűnt a város, a hegy szélén fehér és halványzürke felhőcsorda kergetődzött. A kislány megállt, elnyílt szájjal vette a levegőt.

— És mi van a csúcson?

Lin császár is megállt, fehér csipkezebkendőt vett elő, letörülte a verejtéket a kislány felhőtlen homlokáról. — Te vagy az én csipetke tanítványom? — kérdezte gyengéden. — Miért kérdezel olyat, aminek sem célja, sem tartalma, sem rugalmas válaszlehetősége nincs?

A kislány tétovázott. — Hiszen te már megmásztad — mondta akadozva, szemét lesütve. — Neked tudnod kell.

— Majd te is megtudod — mosolygott a császár. — Majd ha itt az ideje. Ne késlekedjünk, induljunk.

Semmi sem volt, csak a kemény, ferde, lábuk törekvését tagadó hegy. Akárhogy nyújtogatta a nyakát, a kislány nem látta a csúcsot. De Lin császár bíbor palástja világított a sárga hegyen. Másztak, másztak, hogy megmásszák.

(1967.)